פרשת פנחס (תשי"ג) פרק כ"ה

א. עניינים טונים נסמכו בפרשתנו אלו לאלו (י-יג; יד-טו; טז-יח; יט)
כיצד מבאר רש"י את סמיכות העניינים האלה וכיצד עונה הרמב"ן על השאלות הללו?
קרא רש"י: י"ד ד"ה ושם איש ישראל
" " נשיא בית אב לשמעוני
ט"ו " ושם האשה המכה
י"ט " ריהי אחרי המגפה.

רמב"ן: הקדמה לפרשתנו: הודיע הקבה"ו למשה... י"ב ד"ה לכן אמר
החל מן "והזכיר שם האיש המכה...
שים לב: את הקשר שבין י"ד לפסוקים הקודמים מבאר רש"י בשתי דרכים!
לדרך א' השוה רש"י בראשית י"ח י"ח ד"ה ואברהם היו יהיה.

ב. אברבנאל מקשה: מהו השכר שנתן הקבה"ו לפנחס על אשר השיב את חמתו מעל בני ישראל וקנא את קנאתו, מאחר שהוא לא חטא בידוע שיעשה שלום לו?!

המפרשים טרחו למצא הקשר שבין מעשה פנחס ובין פנחס ובין שכרו (=לחרץ את הקושיה דלעיל.). מה הם תשובותיהם?

ראב"ע י"ב ד"ח את בריתי שלום החל מן והטעם שלא...
ספורנו " " " " ; י"ג ד"ה תחת אשר קנא.

העמק דבר: בשכר שהניח כעסו וחמתו של הקב"ה ברכו במדת השלום שלא יקפיד ולא ירגיז. ובשביל כי טבע המעשה שעשה פנחס להרג נפש בידו היה נותן לחשאיר בלב הרגש עז גם אחר כך, אבל באשר היה לשם שמים משום הכא באה הברכה, שיהא חמיד בנחת ובמדת השלום. ועיין ביוצא בזה בספר דברים י"ג י"ח ברוצחי עיר הנדחת.
(מהו ההסבר הפסיכולוגי בדברי של העמק בדבר? במה משוה הוא את מקומנו למקום בס' דברים?)

ג. מה קשה למפרשים בפסוקים הבאים:

1) לרש"י יא ד"ה פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן
2) לראב"ע יב " את בריתי שלום עד ורבים כן הידועות לך עוד דוגמאות
3) לרש"י יג " והיתה לו ומה בינו לבין ראב"ע?
4) לראב"ע יד " אשר הכה את המדינית וכתב אחד מן "הרבים".
5) לרש"י טו " ושם האשה המכה
6) לראב"ע יח " ועל דבר כזבי ומה בינו לבין פרוש הרמב"ן
י"ח ד"ה בנכליהם עד "ויהרגהו שם".
ועיין רמב"ן כ"ה א ד"ה
לזנות אל בנות מואב שר "עצה להדיחם".

ד. ירושלמי סנהדרין. הלכה ב: אמר לו בלעם לבלק: אלוהיהם של אלה שונא ומה הוא, העמידו בנותיכם בזמה ואתם שולטים בהם. אמר לו: וכי משמע לי אנון? (=וכי ישמעו לי אנשי מואב להפקיר בנותיהם?) אמר לו: אוקים בנתך קומי ואינון חמי ושמעין לך. (אתה תתחיל מקודם להפקיר בתך והם יראו ויעשו כמוך). הדא הוא דכתיב ראש אומות בית אב במדין הוא.

ועיין רש"י כה א ד"ה לזנות
רמב"ן " " " ; יח ד"ה בנכליהם עד ויהרגוהו שם
רש"י " טו " ושם האשה; " כי צוררים הם.
" לא" ט"ז ד"ה בדבר בלעם.

מה טעם לא נכתב כל אותו מאורע במקומו בראש פרק כ"ה - אלא נרמז בפרשתנו (פסוק י"ח) ושב ונרמז במטות (פסוק טז).?

הכתבת למשלח כסף: הזמנות וכדומה: י. אשכנזי, ירושלים, רח' אוסישקין 48
" " תשובות: נחמה ליבוביץ, ירושלים, קריית משה